

Ansökan VG-regionens essästöd 2016

Det krympande mellanskiktet

Idén är att beskriva hur mellanskiktet inom konstnärskåren krymper och klarlägga konsekvenserna.

För att sammanfatta: mellanskiktet är konstillivets motor. De är de mest aktiva för den breda publiken med flest utställningar och uppdrag. Med sin erfarenhet är de kunskapsförsörjare uppåt: därifrån sker rekryteringen till de tjugo-tjugofem stora affischnamnen och därigenom också förutsättningarna för konstmarknaden, men de är också kunskapsförmedlarna som undervisar på konstskolorna, och med en mindre rekryteringsbas här blir undervisningen tunnare och grundare vilket leder till både konceptuell och hantverksmässig utarmning.

Varför försvinner mellanskiktet? En orsak är att både Statens Konstråd och regionernas kulturnämnder har lagt om sin inköspolicy mot mer direktupphandlingar istället för att köpa lös Konst ur gallerierna. Detta ger dels mer åt ett fåtal, vilket inte bara drabbar ett stort antal konstnärer ekonomiskt, det medför också en utslagning inom gallerinäringen vilket i sin tur leder till färre utställningsmöjligheter för mellanskiktetskonstnärerna – de som regelbundet ställer ut på gallerierna – som med andra ord drabbas dubbelt. Andra orsaker har beskrivits av de norska kulturekonomerna Heian, Løyland och Kleppe i *Kunstnerundersökelsen 2013*.

Andra faktorer visar paralleller till en ökad polarisering inom arbetslivet generellt vilket beskrivs i en sammanfattande artikel i *Arbetsliv och arbetsmarknad* från 2015 av Rune Åberg vid Sociologiska institutionen Umeå Universitet: *Svensk arbetsmarknad och polarisering efter millennieskiftet*. Artikeln visar en tillväxt av de högst och lägst betalda jobben på mellanskiktets bekostnad från mitten av 00-talet och framåt. En U-kurva som mycket väl kan sägas återspegla tillståndet i Konstsvetige, och en minskning ur det mellanskikt på arbetsmarknaden som är mellanskiktetskonstnärernas potentiella kundgrupp, där de högst betalda på arbetsmarknaden köper av elitkonstnärerna, de lägst betalda ingen konst alls.

Vilka är mellanskiktetskonstnärerna? Som stöd för mitt arbete men också för att överhuvudtaget åstadkomma en struktur som hittills saknats har jag gjort en matris. Se nästa sida.

Kontaktuppgifter

Tidskrift

Konstnären

AB Svensk Konstnärsservice

556256-2123

Att Konstnären

Hornsgatan 103

117 43 Stockholm

Bg 5724-5722

Skribent

Olle Niklasson

530225-5715

Molinsgatan 11

411 33 Göteborg

0733-609696

olle@olleniklasson.se

Budget

För uppskattningsvis sexmånaders utspritt arbete med att ta fram statistik från olika rapporter och undersökningar plus egna intervjuer med konstnärer: 40 000 kr

Resor, uppehälle:

10 000 kr

Söker

50 000 kr

	Gräsrötter	Mellanskikt	Elitkonstnärer
Inkomst från konstnärlig verksamhet (a)	Mycket liten eller ingen alls	KRO-snitt = 13 000 kr/mån sammanlagt a och b	Hög inkomst
Inkomst vid sidan av konstnärlig verksamhet (b)	Helt eller huvudsakligen	Ofta jobb vid sidan av, många gånger undervisning.	Inkomster från försäljning och rättigheter.
Regelbundna utställningar i gallerier eller konsthallar	Nej, vilket samtidigt ger nej i samtliga rutor nedan	1-2 gånger om året.	Ja, men behöver inte ställa ut så ofta.
Regelbundna stipendier	Nej.	Ja.	Oftare stora, prestigefulla priser.
Regelbundna uppdrag från kommuner och landsting	Nej.	Ja.	Nej. Befattar sig inte med sjukhuskorridorer eller landsortbibliotek. Större nationella uppdrag.
Juryuppdrag	Nej.	Ja.	Snarare curatorsuppdrag.
Recensioner eller uppmärksamhet i medier	Nej.	Då och då.	Ja.

CV Olle Niklasson

Utbildning

1959-1965	Folkskola	
1965-1969	Realskola	
1969-1972	Gymnasium, ekonomisk linje	
1973-1978	Högskolestudier	Sociologi 20p Nordiska språk 20p Litteraturvetenskap 40p Musikvetenskap 40p Musikhögskolan i Göteborg Arkitekturhistoria, Chalmers 7p

Arbetslivserfarenhet

1978-1990

Musiker

Medlem i Skrotbandet, M'Bango-X, Brusset, Annika Blennerhed, Tottas Bluesband, Ulf Dageby.
Med Skrotbandet spelade vi in två album och uppträdde bland annat på Roskildefestivalen 1979. Med Tottas Bluesband turnerade jag i Skandinavien och USA och spelade in två album plus medverkade på ett av de mest säljande albumen i Sverige någonsin: Vreeswijk-hyllningen Den flygande holländaren. Med Ulf Dageby turnerade jag och spelade in det sista (senaste?) Dageby-albumet: Känsliga soldater 1990.

Jag arbetade under dessa år också som studiomusiker på ett hundratal inspelningar med allt från Gösta Linderholm till Union Carbide Productions och turnerade bland annat med Ron Wood (Rolling Stones) 1998 och spelade live och på album med Bill Wyman (Rolling Stones) 1990.

Jag producerade åtta album för andra artister och spelade in ett soloalbum, Cirkusmusik (1984).

Jag skrev teatermusik till Göteborgs Stadsteater, Dramatiska Teatern, Nationalteatern samt balettmusik till Ulf Gadds Tango (GöteborgsOperan bland annat).

Jag satt med i diverse husband i TV och radio och deltog som musiker i olika frilanssammanhang, från Galenskaparna/After Shave till turnéer, klubbspelningar, konserter och i performance-sammanhang som exempelvis Ny Scen och Atalante.

Under perioden 1980-1990 undervisade jag också i ensemble och musikteori vid Musikhögskolan i Göteborg (timanställd).

1994

Medverkade som musiker i Eva Britt Strandbergs Jaques Brel-föreställning i Göteborg och Stockholm.

1996-1997

Medverkade som musiker i Kent Anderssons två första revy-säsonger på Aftonstjärnan.

2011-

Skrev, producerade och spelade in Beehive Plains album Tape tillsammans med Karl Gasleben och Peter Davidson 2011. Nytt album, Gong, släpptes senhösten 2014.

Övrigt

2002 producerade jag en samplings-CD, färdiga så kallade musik-loopar, med blåssektionsfraser. Flera av dessa hamnade småningom i världens mest spridda musikmjukvara, Apples Garage Band, och ligger till grund för bland annat signaturen till P1-programmet Publicerat.

1990-1999

Journalist	Från 1990 arbetade jag som redaktör på Musikermagasinet, Skandinaviens största musikertidning. Åren 1995-1999 var jag chefredaktör då jag också genomdrev en modernisering av tidningens innehåll och layout.
Böcker	Under perioden skrev jag en etymologisk kokbok, Lök på laxen (Bokförlaget Korpen 1994). Boken gavs ut i pocketupplaga 1998. 1999 skrev jag kapitel 8 i antologin Adventskalender för vuxna (Korpen). Fyrtiotvå hus och en bockkran i Göteborg. (Tre Böcker 2014.)
1999-2000 Content manager	1999 började jag arbeta som content manager på ett internetbaserat musikföretag, www.stereo.com . Affärsidén var att sälja musik genom nedladdningar på Internet. Kapital kom främst från tyska Edel, världens största independentskivbolag, och hemsidan togs fram i samarbete med Framfab. 2000 var stereo.com ett i raden av många internetsatsningar som kraschade.
2000- Journalist, frilans	Under åren har jag medverkat/medverkar i: Akustik, Bruno, Computer Music (brittisk), Classic Motor, Dagens Industri, Dagens Nyheter, Disajn-Konstvärlden, F1 Racing, Filter, Fokus, Göteborgs-Posten, Intermezzo, Konstnären, Lira, MacWorld, Musikermagasinet, Monitor, Office, Offside, Studio, Sydsvenska Dagbladet, Veckans Affärer, Zenit och Östgöta Correspondenten. Mina ämnesområden är kultur i allmänhet med specialisering på musik, musikteknik, formgivning, arkitektur, antikviteter/samlarobjekt samt bilar/F1-racing. Jag har också skrivit krönikor i G-P, Lira, Musikermagasinet, MacWorld, Studio och Office. Vill man framhålla något aktuellt så har min serie om arkitektur och landmärken i GPs Tvådagar blivit mycket uppmärksammas vilket blev den textmässiga grunden för boken Fyrtiotvå hus och en bockkran i Göteborg (2014).
Föredragshållare	Från 2014 och framåt håller jag regelbundet föredrag om konst och arkitektur.
Researchuppdrag	Åt Brottsförebyggande rådet arbetade jag 2004 med en undersökning om illegal hantering av kulturföremål. Undersökningen publicerades i rapporten Cultural Heritage Crime – The Nordic Dimension 2006. MintStation. Research för planerad internetsatsning 2002. Aspiro. Research för planerad internetsatsning 2002. Domus. Research för planerad internetsatsning 2001. Åt Begrepsverkstad för konst undersökte jag strukturerna i de statliga, regionala och kommunala betalströmmarna för kulturstöd åt bildkonstnärer. Rapport juli 2014.
Övrigt	2001 bildade jag och några andra intressenter The Landmark Trust Scandinavia, en stiftelse för att restaurera hotad 1900-tals arkitektur i Skandinavien.

2002-2003 producerade jag allt textinnehåll som intervjuer, tekniska artiklar med mera, på musiksajten PrimeSounds. Samtliga texter på engelska.

2003 gjorde jag tillsammans med Daggan Stamenkovic för IUC Hultsfreds räkning tre utredningar åt intressenter i musikbranschen som underlag för satsningar på musikförsäljning över internet.

2003 skrev jag "Bättre skyltsvenska", en skrift om bättre och sämre uttrycksätt för näringsidkare åt Svensk Handel.

2003-2004 gjorde jag samtliga intervjuer åt 2Entertains artistmagasin plus programblad åt bland annat Christer Sjögren och Johan Rheborg.

2005 skrev och producerade jag för PowerFx räkning blåssektionssamlingar under namnet Dynamo Horns. Flera av dessa finns nu i Apples Garageband vilket gör dem till de mest spridda blåssektionssamlingarna i världen. Bland annat radioprogrammet Publicerat har dem i sin signatur.

2010-2011 Producerade jag designutställningarna på NK under Kulturkalasveckorna i Göteborg.

2014 Konfrencier på Götaplatsen under Symfonikernas dag under Kulturkalaset då jag också hade en egen programpunkt som handlade om Göteborgsarkitektur.

2014-2015 Skrev jag manualen till synthesizern Nord Electro 5D åt företaget Clavia.

2003-
Akustisk formgivare

Tillsammans med tonsättaren Åke Parmerud startade jag 2003 Audiotechture (www.audiotechture.se), ett företag som arbetar med akustisk formgivning (ljudsättning), ljuddesign och ljudkonst. Bland våra kunder finns Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, Hotell Avalon, Hotel Scandic Berlin, Hotell Radisson Blu Riverside, Karlskrona Kommun, Vildmarkshotellet och Kinnarps. Vi har även ljudsatt utställningar som Expo Zaragoza 2008 och Sjöfartsmuseet 2013, och skapat ljudkonstverk bland annat Ljus i Alingsås 2006, den interaktiva ljudskulpturen Yttringar 2007, en installation för Karlskrona kommun 2010 och 2012 fyra ljudverk som köpts in för att ingå i Röhsska museets permanenta samlingar. 2015 gjorde vi en ljudsättning av Gustavsviks upplevelsebad i Örebro för vilket vi fick ett av designvärldens mest prestigefyllda priser, Red Dot Award, vilket vi mottog i Berlins konserthus november samma år. Nytt under 2016 är en installation i Vara simhall, ytterligare tio behandlingsrum på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus och ett konstprojekt om Gasklockan som ställs ut i Järnhallen på Ringön i september-oktober.

Övrigt

I samband med Audiotechtures verksamhet har jag föreläst om ljud och ljudmiljö för bland annat Akademiska Hus, Sveriges Arkitekter, Arkitekturskolan, Högskolan i Örebro och Sahlgrenska akademien.

Styrelseuppdrag	Ordförande i Brf Rönne 11 Styrelsemedlem för kulturtidskriften Zenit
Stipendier	1985 Göteborgs stads kulturstipendium 2009 Stim-stipendiet 2010 Författarförbundets stipendium 2014 ARQ-stipendiet 2014 Birgitta och Pater Celsings stiftelse 2015 VG-regionens essästöd 2015 Red Dot Design Award
Kontaktuppgifter	Olle Niklasson Molinsgatan 11 411 33 Göteborg olle.niklasson@audiotechture.se 031-16 07 37 0733-60 96 96